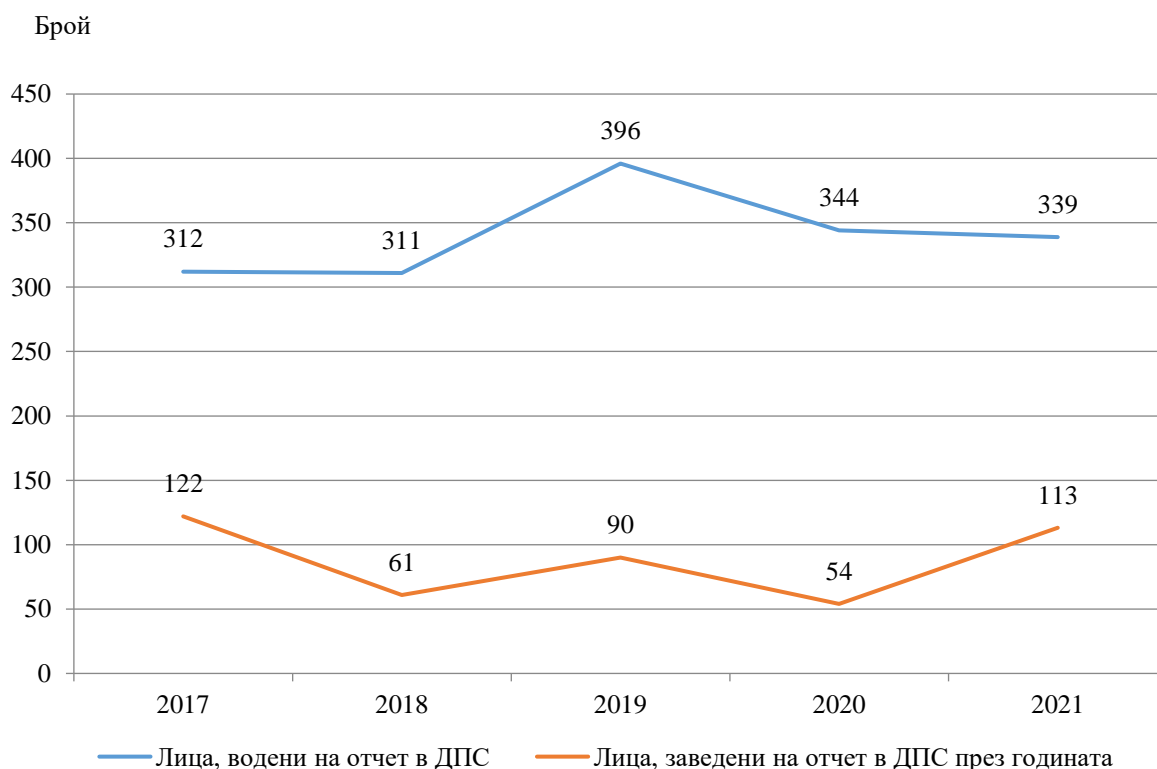

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ СЛИВЕН ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

През 2021 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 339 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Броят на заведените на отчет² в ДПС през годината е 113.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2017 - 2021 година

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС малолетни и непълнолетни лица през 2021 г. са следните:

- 75.8% са непълнолетни (14 - 17 години), а малолетни (8 - 13 години) са 24.2%;
- момчета са 289 (85.3%), а момичета - 50, или 14.7%;
- учащи са 185, или 54.6%;
- в криминогенна среда живеят 226 (66.7%) малолетни и непълнолетни.

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

През 2021 г. 88 малолетни и непълнолетни са **снети** от отчет в ДПС, или 26.0% от общия брой на водените на отчет лица през годината:

- поради поправка на поведението - 41 лица (46.6%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 41 лица (46.6%);
- на други основания - 6 лица (6.8%).

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви през 2021 г. са 112, като момичета са 37, или 33.0%, а момчета - 75 с относителен дял 67.0%.

През 2021 г. **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления**, в област Сливен са 207.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните през 2021 г. в област Сливен. Извършители на кражби са 143 лица, или 69.1% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. От тях най-висок е дялът на извършителите на кражби от домовете – 48.2% (69 лица), на кражби от магазини или други търговски обекти – 16.1% (23 лица), на взломни кражби – 14.7% (21 лица), на селскостопанска продукция, домашни животни и птици – 13.3% (19 лица), и на части и вещи от МПС - 7.7% (11 лица).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС, по някои видове престъпления през 2021 година

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2021 г. са 69, от които 48, или 69.6% са момичета. Относителният дял на малолетните, пострадали от престъпления, е 49.3% (34 лица), а на непълнолетните - 50.7%, или 35 лица. Най-голям е броят и дялът на пострадалите от блудство - 8 лица (11.6%) и от нанесени телесни повреди - 7 лица (10.1%).

През 2021 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Сливен **са образували** 191 възпитателни дела. От тях 156 (81.7%) - по предложение на органите на прокуратурата. Решените през годината дела са 163, като 45 от тях - в срок до един месец. Прекратените дела през 2021 г. са 22.

През 2021 г. местните комисии са наложили 307 **възпитателни мерки** на 203 деца за извършени 242 общественоопасни деяния³. Най-често са били налагани възпитателните мерки „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи” - 123 възпитателни мерки (40.1%), „предупреждение” - 85 мерки (27.7%), „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател” - 50 мерки (16.3%) и „предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца” - 17 лица на възраст 8 - 17 години (5.5%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2021 г. са следните:

- малолетните лица са 91 (44.8%), а непълнолетните - 112 (55.2%);
- момчетата са 190 (93.6%), а момичетата - 13 (6.4%).

³ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за смена не от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния Кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки

съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживее на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).